

MEMÒRIA D'ACTIVITATS

2017

CEA(R)

Comissió Catalana
d'**Ajuda al Refugiat**

1. INTRODUCCIÓ

2. ATENCIÓ A LES PERSONES

Servei de **primera acollida**

Serveis **jurídics**

Programes **socials**

Programes **ocupacionals i formatius**

3. INCIDÈNCIA I PARTICIPACIÓ

Incidència **política i social**

Formació

Sensibilització

Participació

1 Introducció

La Comissió Catalana d'Ajuda al Refugiat (CCAR) té com a objectiu la **defensa del dret d'asil i els drets de les persones refugiades i immigrades**. Des de la Comissió es qüestiona la pretesa voluntarietat de les migracions i es busca obrir un debat sobre les diverses formes de persecució i vulneracions de drets humans que requereixen algun tipus de protecció.

L'activitat de la CCAR està inspirada per un profund sentit ètic i per valors com la justícia, la solidaritat, la llibertat i la igualtat. La defensa d'aquests principis constitueix el principal patrimoni de l'organització, i enforteix i impregna totes les actuacions. És la motivació essencial del treball i existència de l'entitat, nascuda l'any 2004.

A més de treballar per la garantia efectiva del dret d'asil i els drets de les persones refugiades, la CCAR assumeix també la defensa dels drets de les persones immigrades. A la vegada, afavoreix

els processos d'integració social de les persones refugiades i immigrades a Catalunya.

L'organització compta amb diferents programes per donar una resposta global i integral a les dificultats derivades del fet migratori. La intervenció s'estructura a través de dos grans eixos:

Atenció a les persones refugiades i immigrades a través dels programes socials, jurídics i ocupacionals.

Defensa dels drets de les persones refugiades i immigrades a través de la incidència política i social i la participació.

La Comissió Catalana d'Ajuda al Refugiat és una entitat sense ànim de lucre inscrita al Registre d'Entitats Jurídiques de la Generalitat de Catalunya, amb número 29379, i CIF, número G-63721963. També està inscrita al Registre Municipal d'Entitats de Sabadell.

El dret a la protecció internacional durant el 2017

Les elevades xifres de desplaçament forçat registrades en els darrers anys reflecteixen amb claredat la **violència d'un sistema d'abusos i injustícies globals**. Les dades de l'Agència de l'ONU per als Refugiats (ACNUR) de 2016 sobrepassen els 65 milions de persones obligades a deixar casa seva per motius de seguretat.

A l'Estat espanyol, 2017 va representar **un any sense precedents** pel que fa a la tramitació de sol·licituds d'asil. L'any passat van registrar-se **més de 31.000 peticions de protecció internacional**, una xifra que pràcticament duplica la de l'any anterior. Els principals països d'origen van ser, en ordre decreixent, Veneçuela, Síria, Colòmbia, Ucraïna i Algèria. Destaca l'increment d'arribades de Centreamèrica, així com del Camerun o del Marroc.

Tot i l'augment de sol·licituds registrat al 2017, el **nombre de persones acollides** tant a l'estat espanyol com a la UE segueix sent **molt baix** en comparació amb la xifra de persones desplaçades forçades al món i amb la xifra de persones acollides a països empobrits com Turquia, el Líban o el Pakistan. Representa, això sí, un repte per a la societat d'acollida. Tractar amb dignitat les persones que fugen de la violència, respectar-les, entendre les seves necessitats i donar-hi resposta requereix recursos i coordinació entre les institucions i les entitats que treballen en aquest àmbit, així com la implicació d'una societat civil sensibilitzada.

Malgrat els avenços i el treball continuat de tantes persones i organitzacions, **queda encara molt camí per recórrer**. Les **vulneracions** en l'accés al dret d'asil continuen sent **una constant** a l'Estat espanyol, tant a la **Frontera**

Sud com en altres punts d'entrada al país. A Catalunya, per aconseguir una **primera cita** amb la delegació del govern estatal, al 2017 algunes persones han hagut d'arribar a esperar fins a **cinc mesos**. A més a més, les **resolucions** es poden arribar a allargar fins a **tres anys**; i de les que van ser respostes al 2017, **dues terceres parts van ser desfavorables**.

A nivell europeu, durant el 2017 s'ha fet encara més evident la **incapacitat dels Estats membres de la UE** d'oferir una resposta coordinada i adequada a les necessitats de les persones que busquen refugi. Com hem denunciat des de la CCAR, **ni tan sols han complert els acords en matèria de reubicacions i reassestaments**. Ara bé, 2017 ha estat també un any de **protesta**, de **solidaritat** i d'**incidència**. Potser l'esdeveniment més visible va ser la manifestació "Volem acollir!", impulsada per la campanya *Casa Nostra Casa Vostra* i celebrada el 18 de febrer, que va comptar a Barcelona amb la participació de milers i milers de persones (160.000 segons la Guàrdia Urbana, mig milió segons l'organització).

A la **CCAR**, les activitats s'han continuat desenvolupant en la línia dels anys anteriors, amb dues línies d'actuació: l'atenció a les **necessitats més immediates** de les persones sol·licitants i/o beneficiàries de protecció internacional (amb acompanyament jurídic, social, laboral i de benestar emocional), d'una banda, i la **incidència política** i la **sensibilització** ciutadana entorn al dret d'asil i els drets de les persones desplaçades forçades, de l'altra. El treball en xarxa, tant amb institucions públiques com amb altres entitats i organitzacions, ha estat clau a l'hora d'enfocar l'activitat de la CCAR. El present document recull un tastet d'aquesta tasca.

2 Atenció a les persones

La CCAR presta els seus serveis d'atenció a les persones (sol·licitants de protecció internacional, refugiades, apàtrides i migrants vulnerabilitzades) a través de diversos projectes i àrees de treball. L'objectiu és donar **una resposta especialitzada, global i integral** a les dificultats que aquestes persones troben a casa nostra.

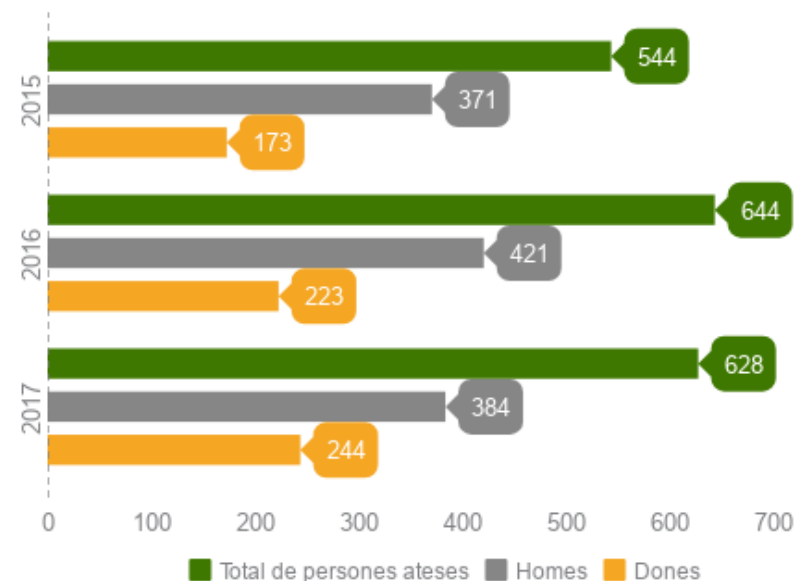
Servei de primera acollida

El servei de primera acollida és la porta d'entrada a la CCAR. Ofereix **informació, assessorament** i fins i tot **intermediació**, quan es considera convenient. L'objectiu del servei de primera acollida és donar una **resposta inicial** a les necessitats dels col·lectius amb els quals treballa l'entitat. Es tracta d'atendre les persones que han de tramitar un procediment de sol·licitud d'asil i/o volen entrar al programa d'acollida estatal. A més, des d'aquest dispositiu es gestionen les demandes d'altres entitats amb relació a persones susceptibles de rebre protecció internacional.

Les **respostes** a les demandes rebudes poden venir del mateix servei, d'altres àrees i programes de la **CCAR**, o d'altres organitzacions i dispositius amb els quals col·labora la CCAR. El **treball en xarxa** amb professionals d'altres recursos socials és clau a l'hora d'oferir la resposta més efectiva possible.

Les dades d'activitat del servei de primera acollida són un indicador de la **continuada afluència de persones que busquen refugi al nostre**

Persones ateses pel servei de primera acollida

país. Especialment, destaca l'arribada de persones que fugen de crisis humanitàries com la de Veneçuela (208 persones d'origen veneçolà ateses al 2017) o de crisis enquistades com les d'Hondures, El Salvador o Colòmbia (67, 49 i 57 persones ateses respectivament). En canvi, ha disminuït el nombre de persones ateses provinents de països amb conflictes armats com els de Síria o Ucraïna, que havia augmentat exponencialment en anys anteriors. Aquest 2017, la xifra s'ha reduït a 44 persones sirianes ateses i 16 ucraïneses.

Serveis jurídics

Serveis d'atenció jurídica per a persones sol·licitants de protecció internacional

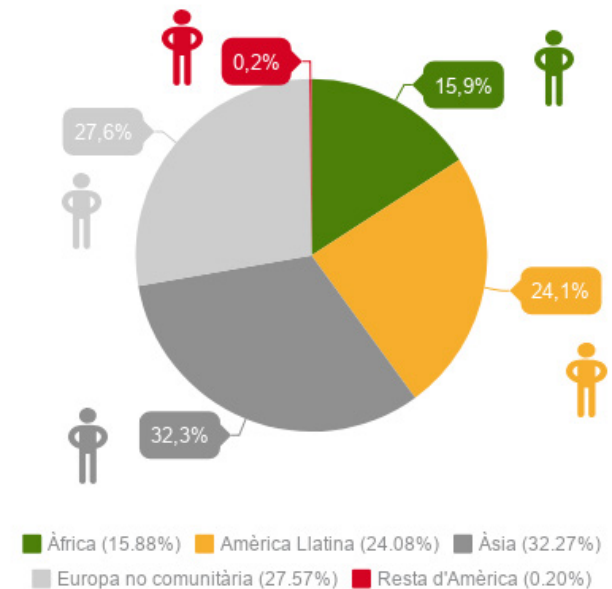
Els serveis jurídics de la CCAR ofereixen un assessorament i assistència jurídica de qualitat en matèria de protecció internacional. La tasca que es desenvolupa des d'aquesta àrea contribueix a un **reconeixement just del dret d'asil i la protecció subsidiària** per part de l'Oficina d'Asil i Refugi. Al mateix temps, des dels serveis jurídics es treballa per al **reconeixement de l'estatut d'apàtrida**, pensat per a totes les persones que no tenen reconeguda una nacionalitat.

A més, es desenvolupa una **tasca reivindicativa contra la invisibilitat** que sovint afecta el col·lectiu de persones que requereixen protecció internacional. Des dels serveis jurídics es fa **difusió de les noves formes de persecució** i es treballa, en general, per la **defensa i enfortiment del dret d'asil a Catalunya**.

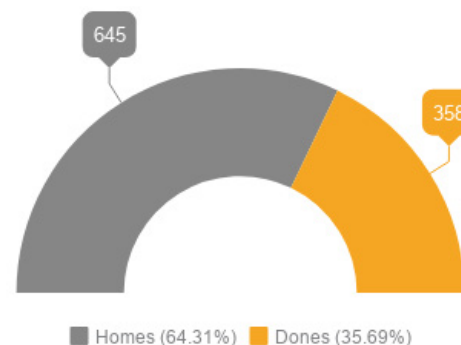
Durant l'any 2017, des dels serveis jurídics s'han presentat un total de **375 noves sol·licituds de protecció internacional**. A aquesta xifra s'hi han d'afegir les sol·licituds d'extensió familiar des dels països d'origen de 38 persones. Pel que fa a les resolucions, **11 persones usuàries han obtingut l'estatut de refugiat o refugiada**, mentre que a 28 se'ls ha concedit protecció subsidiària.

En termes generals, des dels serveis jurídics s'han dut a terme un total de **2.216 actuacions jurídiques** i s'han atès un total de **1.003 persones beneficiàries**. Cal destacar que durant el 2017 no s'ha tramitat cap expedient d'apàtrida.

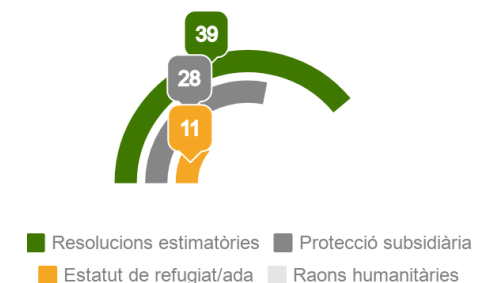
Origen de les persones ateses pels serveis jurídics de la CCAR

Persones beneficiàries dels serveis jurídics de la CCAR (per gènere)

Resolucions en matèria de protecció internacional

Serveis jurídics

Projecte *Visibles*

El projecte *Visibles* va néixer de la necessitat de crear una **estructura estable, permanent i complementària** als programes estatals d'acollida i integració per a les persones sol·licitants de protecció internacional i refugiades. *Visibles* es dirigeix tant a les persones que es troben en la **fase de finalització del programa estatal** com a les que ja no s'hi troben perquè **se'ls ha denegat la sol·licitud**. Així mateix, també s'inclouen les persones que **no han pogut entrar en el programa**, tot i que en aquests casos l'accés al projecte és excepcional i requereix una avaluació prèvia.

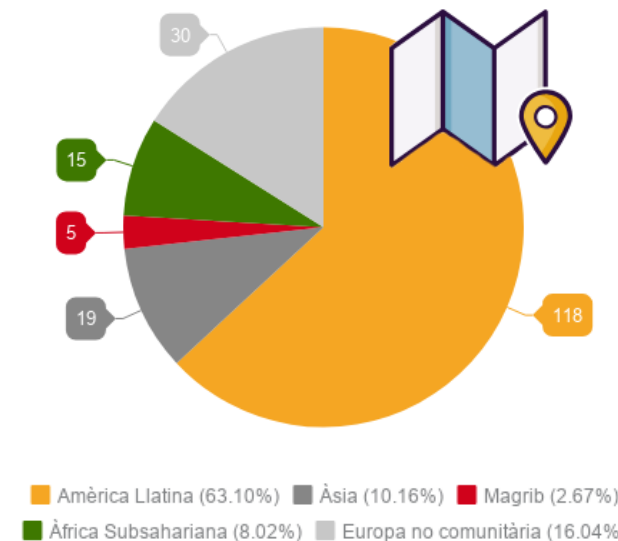
A través del projecte *Visibles* s'han impulsat les línies següents:

- Reforç del **servei d'assessorament i acompanyament jurídic** en protecció internacional i en estrangeria per a les **persones que han vist denegada la seva sol·licitud** de protecció internacional.
- Reforç a l'**atenció social** de les persones refugiades, apàtrides i denegades **no participants del programa estatal**.
- Reforç a la **inserció sociolaboral** de les persones refugiades, apàtrides i denegades no participants del programa estatal.
- Creació d'una **borsa d'intèrprets**, especialment per a les primeres entrevistes als serveis jurídics i per a les persones participants en el projecte amb greus dificultats idiomàtiques.

En el marc del projecte *Visibles*, el servei jurídic de la CCAR ha atès **186 persones**:

- 90 han tramitat noves sol·licituds de protecció internacional.
- 43 han rebut seguiment i tramitació de la sol·licitud.
- 49 persones (per a les quals no s'havia reconegut protecció internacional) han rebut atenció jurídica i assessorament per explorar vies de regularització.
- 4 han estat derivades al Torn d'Ofici.

En total, s'han realitzat **245 atencions**.

Origen de les persones beneficiàries dels serveis jurídics en el marc del projecte *Visibles*

Programes socials

Programa d'acollida temporal per a sol·licitants de protecció internacional

El programa d'acollida per a persones sol·licitants d'asil i apatrídia i persones refugiades, finançat pel Ministeri d'Ocupació i Seguretat Social s'estructura en tres fases:

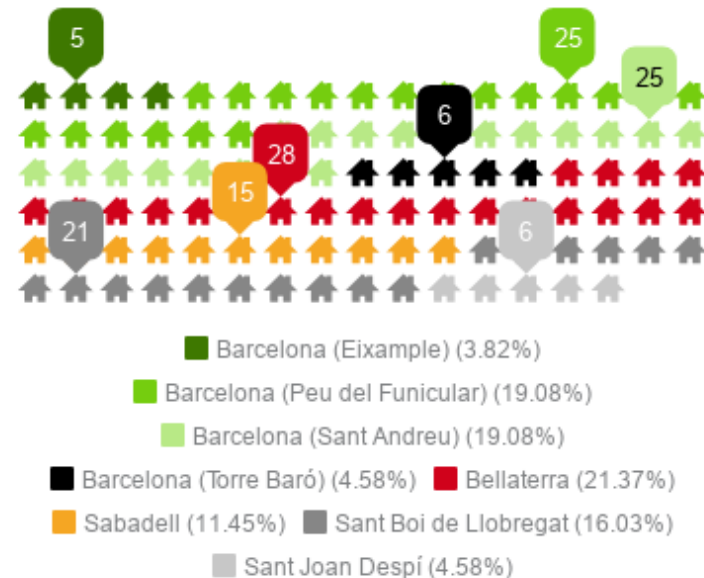
- 1. Estada en un dispositiu d'acollida.**
- 2. Sortida del dispositiu d'acollida.** Les persones beneficiàries del programa han de **buscar un habitatge**, però continuen rebent suport econòmic i segueixen l'itinerari d'integració.
- 3. Suports econòmics puntuals.** És la fase de major autonomia.

En la primera fase, la d'acollida, cada persona té una plaça assignada en un dispositiu d'acollida i compta amb el suport d'un equip de professionals. L'objectiu és facilitar les eines necessàries per a la realització d'un **itinerari d'inserció sociolaboral personalitzat**. L'equip i la persona beneficiària defineixen conjuntament un pla de treball, en funció de les necessitats i interessos d'aquesta última. Es dona una importància especial a la llengua, eina fonamental a l'hora d'arrencar un itinerari laboral. Com a complement als itineraris individuals, es realitzen també diverses activitats grupals.

Al 2017, es van acollir a través dels diversos dispositius **312 persones** (196 homes i 116 dones); la majoria, d'entre 18 i 34 anys. Amèrica va ser la principal regió de procedència de les persones acollides.

Distribució de les places d'acollida disponibles (2017)

Programes socials

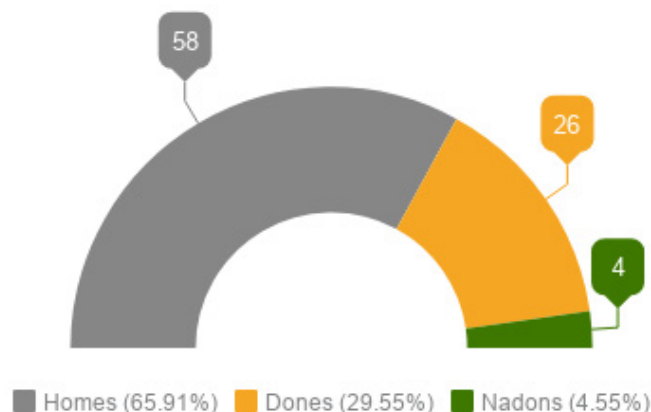
Programes complementaris

Els programes complementaris sorgeixen de la necessitat de comptar amb una **estructura estable, permanent i complementària** als programes estatals d'acollida i integració per a persones sol·licitants, refugiades i denegades de protecció internacional. Durant l'any 2017, s'han executat **tres projectes d'acció complementària**:

- El programa municipal de la ciutat de **Barcelona, Nausica**.
- El programa municipal de **Sabadell, Tenderol**.
- El programa d'acollida i integració de **Sant Boi de Llobregat**.

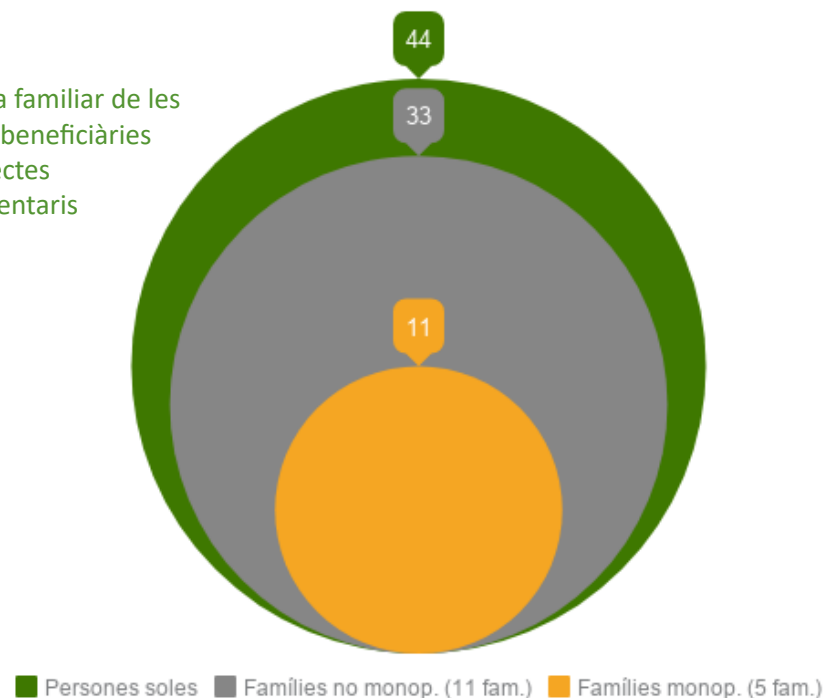
La finalitat d'aquests programes ha estat oferir suport a **persones** refugiades, sol·licitants d'asil o denegades de protecció internacional que han quedat **excloses del paraigua d'acollida del programa estatal**. Dit d'una altra manera, s'ha buscat donar resposta a les persones que, tot i trobar-se encara en una situació de vulnerabilitat i risc d'exclusió social, no tenien dret a accedir a les ajudes del programa d'acollida estatal.

En total, a través dels programes complementaris s'han atès **88 persones**, amb diverses situacions tant administratives com socials. D'aquestes, 40 persones han estat beneficiàries de recurs residencial i 48 han rebut suport fora del recurs residencial. En el marc dels projectes complementaris, la CCAR ha gestionat i dinamitzat **30 places residencials** d'acollida temporal complementària (15 a Barcelona, 10 a Sabadell i 5 a Sant Boi de Llobregat).

Persones beneficiàries dels projectes complementaris (per gènere)

Estructura familiar de les persones beneficiàries dels projectes complementaris

Programes ocupacionals i formatius

Inserció laboral de persones immigrades

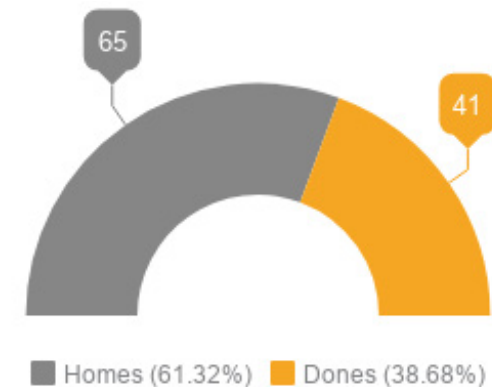
A través del programa *Itineraris para la inserción e integración laboral de personas inmigrantes*, la CCAR ha atès, a data de 31 de desembre de 2017, **106 persones** (65 homes i 41 dones). La gran majoria de les persones ateses se situen en la franja de 25 a 54 anys.

Els perfils professionals del conjunt de participants al programa ha estat variat:

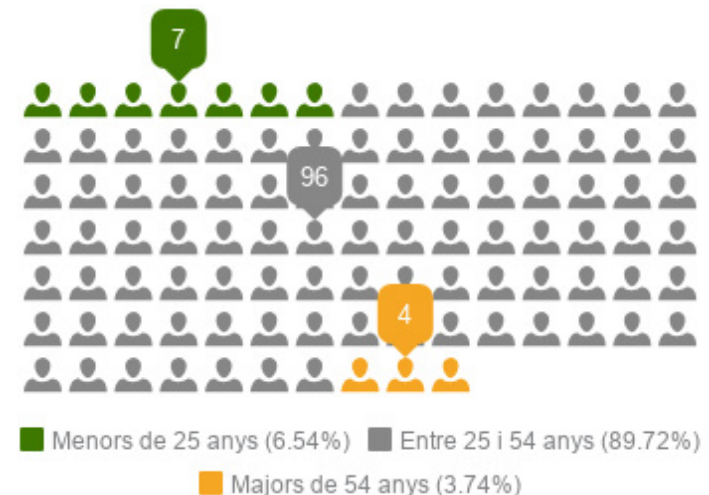
- **Sector primari:** peons agrícoles.
- **Sector secundari:** mossos/mosses de magatzem, electricistes, soldadors/es, peons de construcció.
- **Sector terciari:** personal de neteja, ajudants de cuina, cuiners/eres, rentaplats, cambrers/eres, personal de supermercat (dependents/entes i caixers/eres), personal de servei domèstic, personal administratiu, docents, psicòlegs/òlogues, tècnics/tècniques de màrqueting, taxistes, repartidors/ores, etc.

En el moment de tancar-lo, a 31 de desembre de 2017, 32 persones que a l'inici del programa eren desocupades o inactives estaven treballant. Al llarg del programa, a més, **39 persones diferents van signar un total de 46 contractes** (algunes persones van tenir més d'un contracte durant l'any).

Persones ateses en el marc del programa d'inserció laboral de persones immigrades (per gènere)

Persones ateses en el marc del programa d'inserció laboral de persones immigrades (per edat)

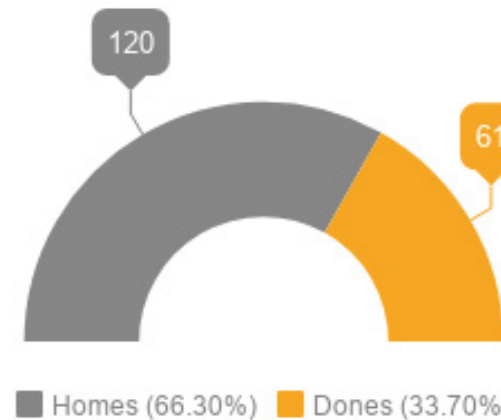
Programes ocupacionals i formatius

Inserció laboral de persones sol·licitants i/o beneficiàries de protecció internacional

Per tal de facilitar la inserció laboral de les persones sol·licitants i/o beneficiàries d'asil o d'altres formes de protecció internacional, es defineixen **itineraris individualitzats**. L'objectiu de la CCAR és contribuir a la superació de les dificultats afegides a les quals han de fer front les persones que atén l'entitat. Per tant, es treballen les **habilitats socials i lingüístiques**, i es dóna suport per a l'adquisició d'**eines i coneixements**.

A nivell transversal, es treballen els **rols familiars** a fi de promoure que tots els membres de la família tinguin **les mateixes oportunitats** d'accedir a itineraris formatius o al mercat de treball. És per aquest motiu que, si es detecten situacions de desigualtat en la distribució de responsabilitats i tasques en la família, s'orienten els recursos socials i econòmics dels quals es disposa amb l'objectiu de reduir les desigualtats observades.

Durant el 2017, **la CCAR ha acompanyat 181 persones** (120 homes i 61 dones) sol·licitants i/o beneficiàries de protecció internacional en el seu procés d'inserció laboral. La xifra supera les dels anys anteriors. En total, s'ha aconseguit **feina per a 65 persones**, en els sectors del comerç, la logística i l'hostaleria.

Persones ateses en el marc del programa d'inserció laboral de persones sol·licitants i/o beneficiàries de protecció internacional (per gènere)

Persones ateses en el marc del programa d'inserció laboral de persones sol·licitants i/o beneficiàries de protecció internacional (evolució)

3 Incidència i participació

El treball de l'àrea d'incidència política i social i participació té per objectiu contribuir a la transformació de la realitat per la **justícia global** mitjançant la defensa del dret d'asil i dels drets humans des d'una **perspectiva integral**. Des d'una dimensió ciutadana, que inclou tan drets com deures, es promou una visió crítica de la realitat actual, amb les **estructures econòmiques, polítiques i socials generadores de desigualtats**, que tenen com a conseqüència la violació dels drets humans i els desplaçaments forçats.

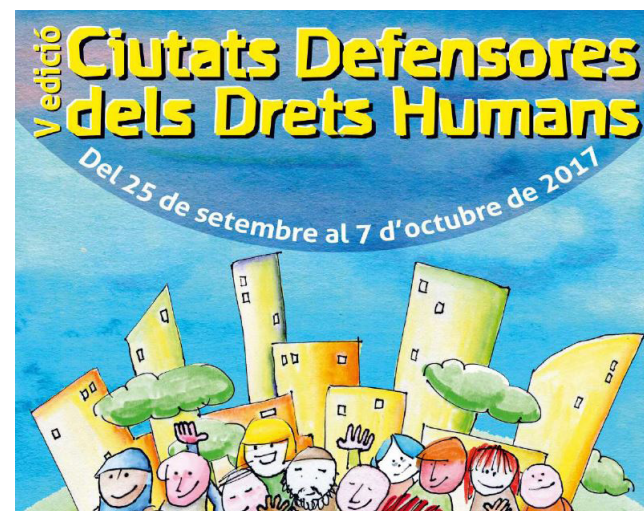
Incidència política i social

Defensa dels drets humans

En la tasca de defensa dels drets humans desenvolupada per la CCAR, destaquen especialment dos projectes: *Ciutats defensores dels drets humans* i el *Programa català de protecció a defensors i defensores dels drets humans*.

Ciutats defensores dels drets humans és un projecte conjunt de 15 municipis i diverses institucions catalanes que vol donar a conèixer la tasca que desenvolupen **defensors i defensores dels drets humans arreu del món**. El projecte té un doble objectiu. D'una banda, **visibilitza els i les activistes i les seves lluites** per la defensa dels drets humans. De l'altra, **sensibilitza la ciutadania** dels municipis participants sobre la importància d'integrar la defensa i protecció dels drets humans en el nostre dia a dia. Entre el 25 de setembre i el 7 d'octubre es va celebrar la cinquena edició d'aquest projecte.

+ informació: <http://ciutatsdretshumans.cat>

El *Programa català de protecció a defensors i defensores dels drets humans* ofereix **protecció i atenció integral a persones defensores dels drets humans que veuen amenaçada** la seva vida o integritat per raó de l'activitat de defensa dels drets humans que realitzen en el seu país d'origen, a través d'una acollida temporal de sis mesos a Catalunya i acompanyament al retorn. El programa es realitza amb el suport de diverses institucions, i la CCAR n'assumeix la gestió.

+ informació: <http://cooperaciocatalana.gencat.cat/ca/que-fem/ambits/campanyes/programa-defensors-ddhh>

Incidència política i social

Defensa de les persones en situació de desplaçament forçat

Aquest 2017 s'ha continuat treballant per visibilitzar les **diverses causes de persecució** que obliguen les persones a fugir dels seus països. En la seva tasca d'incidència, la CCAR ha posat el focus en el desplaçament forçat per motius de **gènere**, per **orientació sexual i identitat de gènere**, i per vulneracions dels **drets econòmics, socials, culturals i ambientals**.

Entre les activitats d'incidència i sensibilització, destaquen la posada en funcionament de **dos microsites** (<http://invisibles.ccar.cat> i <http://noamagarse.ccar.cat>), l'elaboració de **materials divulgatius**, la realització de **formacions i conferències**, l'organització i celebració de **jornades especialitzades**, i el **treball en xarxa** amb entitats i institucions.

El 20 de juny, **Dia Mundial de les Persones Refugiades**, va ser un moment clau per a la tasca de sensibilització de l'entitat. Es van realitzar 17 activitats, repartides entre els municipis de Barcelona, Sant Boi de Llobregat i Sabadell. A Barcelona, les activitats es van fer a diferents barris de la ciutat (Raval, Gòtic, Sant Andreu, Gràcia, Eixample i Sarrià-Sant Gervasi).

Una iniciativa especialment interessant ha estat **Camins, més enllà de les fronteres**, un projecte impulsat en col·laboració amb SOS Racisme. L'objectiu ha estat crear una eina 2.0 pedagògica i sensibilitzadora que inclogui un mapa interactiu en línia sobre la situació als països d'origen i a les nostres fronteres (frontera sud i frontera est d'Europa), que són el reflex de les conseqüències dels desplaçaments forçosos i la porta d'entrada al dret d'asil. També es vol visibilitzar la situació a la societat d'acollida.

INVISIBLES: LES DONES REFUGIADES

LA SITUACIÓ DE LA DONA AL MÓN

El tràfic afecta a **20 milions de persones** a l'any (inclosos nens i nenes), però tan sols unes **45.000 són identificades**. Dues tercers parts són dones, i el **79% és víctima de tràfic amb finalitats d'explotació sexual**.

NO AMAGAR-SE: EL DRET D'ASIL I LES PERSONES LGTBI

Incidència política i social

Treball amb mitjans de comunicació

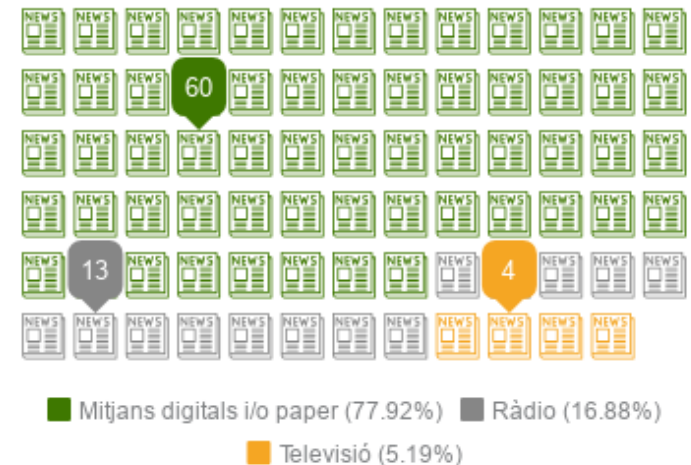
Durant el 2017, la CCAR ha treballat per la visibilització de l'asil i la protecció internacional a través dels mitjans de comunicació. Aquest any ha estat marcat informativament per la **finalització del termini per acollir les persones sol·licitants d'asil que s'havia acordat reubicar i reassentar** des de Grècia, Itàlia i altres països. Al voltant de la data límit, el 26 de setembre, es va generar una notable expectació mediàtica.

Un dels canvis que s'ha pogut apreciar durant aquest darrer any és el **major coneixement de la protecció internacional i dels desplaçaments forçats** per part de la majoria de periodistes que s'encarreguen de continguts socials i relatius a migracions. L'asil era poc conegut fins que l'arribada a Grècia de milers de persones refugiades i la foto de l'Aylan Kurdi van interpel·lar directament la població europea. El refugi es va convertir en un tema central en l'àmbit informatiu.

Al 2017, la CCAR va registrar **78 aparicions i referències en mitjans**. D'aquestes, 60 van ser en mitjans digitals i/o en paper, 13 en ràdio i 4 en televisió. Entre les aparicions, es poden trobar entrevistes a portaveus de la CCAR, testimoniatges de persones usuàries o ex-usuàries dels serveis que gestiona l'entitat i reportatges de diferents temàtiques.

Menció especial mereix el programa **Historias de refugiados** de RNE5, amb el qual s'ha aconseguit una col·laboració estable. El programa difon, cada setmana, una entrevista a una persona refugiada, contactada a través de les diferents entitats que treballen en l'àmbit de l'acollida a Barcelona.

Impactes de la CCAR als mitjans durant el 2017

Incidència política i social

Treball en xarxa

El treball en xarxa **va molt més enllà de la col·laboració** amb altres organitzacions. Implica pensar, comunicar i actuar conjuntament, compartint objectius i recursos, unificant capacitats i esforços i posant en relació les accions. Aquesta és l'aposta de la CCAR per a l'abordatge del desplaçament forçat.

Entre les plataformes de treball en xarxa amb què ha treballat la CCAR durant el 2017, destaquen les següents:

- **Asil.cat:** reuneix, des de maig de 2014, les principals entitats que treballen pel dret d'asil a Catalunya i pels drets de les persones que han patit el desplaçament forçat a causa de greus vulneracions de drets humans. Asil.cat suma els esforços d'Acathi, Accem, Fundació Acsar, CCAR, Exil, PEN Català, Sicar Cat i, com a membres observadors, el Comitè Català de l'ACNUR i Creu Roja.
- **Lafede.cat:** és una federació formada per 114 organitzacions que treballen en el desenvolupament, la defensa dels drets humans i la promoció de la pau. Recull l'experiència i la trajectòria associativa de les entitats federades i, a la vegada, aposta per la integració i l'actualització dels seus discursos, objectius i espais de relació institucional.
- La **Taula per la Pau i els Drets Humans a Colòmbia:** és un espai de concertació d'àmbit català, sorgit l'any 2002 i format per ONG, sindicats, administracions públiques i entitats del món acadèmic. La

CCAR en forma part des de la seva creació. Els objectius principals de la Taula són la promoció i protecció dels drets humans a Colòmbia, així com el suport a una solució política negociada. Té com a marc de referència les recomanacions de les Nacions Unides i d'altres organismes internacionals.

- Diversos espais institucionals: la CCAR ha continuat participant en la **Taula de Ciutadania i Migracions** i el **Consell Nacional LGTBI** a nivell català; el **Consell Municipal d'Immigració** i el **Consell Municipal LGTBI** de Barcelona; la **Plataforma de Suport a les Persones Refugiades** de Sabadell, i la **Taula per l'Acollida** i el **Consell de Cooperació** de Sant Boi de Llobregat. Destaca, a més, la participació en l'espai **Barcelona Ciutat Refugi**, a través del qual les entitats i l'Ajuntament de Barcelona poden coordinar les seves activitats de sensibilització, especialment al voltant del 20 de juny.

ASIL.CAT

lafedeCAT
organitzacions
per a la
justícia global

Taula Catalana per la Pau
i els Drets Humans a Colòmbia

Formació

Asil, immigració i drets humans

Del 27 de novembre de 2017 al 26 de gener de 2018 es va dur a terme el primer curs online en català i castellà sobre *Asil, immigració i drets humans*. Durant les 30 hores assignades al programa, **65 estudiants** van poder accedir a **una mirada global sobre els desplaçaments forçats**.

La formació va permetre entendre el **concepte i l'evolució de la protecció internacional** a la Unió Europea i a l'Estat espanyol, quines són les persecucions invisibilitzades, quines eines tenim per detectar potencials sol·licitants de protecció internacional i quins són els aspectes més importants en l'acollida de persones refugiades.

El curs es va desenvolupar sobre la base de tres pilars:

- La intervenció, per vídeo, de **professionals** que treballen directament en l'àmbit de l'asil i la defensa dels drets humans.
- El **testimoniatge** de diverses persones que han sofert algun tipus de persecució.
- La **participació de l'alumnat** a través de fòrums, tests i exercicis d'autoavaluació voluntaris per a cadascun dels mòduls.

La valoració global dels i les estudiants (entre les quals hi va haver la participació de 17 persones voluntàries de l'entitat) ha estat positiva o molt positiva.

El refugi en l'àmbit local

El projecte *El refugi en l'àmbit local: enfortiment de les capacitats municipals en l'acollida i la inclusió de persones refugiades* ha contribuït a l'enfortiment del dret d'asil i la institució de l'asil als **municipis de l'Àrea Metropolitana de Barcelona**. La iniciativa ha buscat donar resposta a necessitats detectades arran de la voluntat d'emprendre, des de l'àmbit municipal, iniciatives per l'acollida i la inclusió de persones sol·licitants d'asil i refugiades.

D'una banda, s'ha treballat per **promoure i enfortir les polítiques públiques d'acollida i d'inclusió** de persones refugiades als municipis. Això s'ha fet a través d'un curs online, *El Refugi en l'àmbit local*, centrat en millorar les capacitats institucionals i socials en matèria d'acollida i inclusió de persones refugiades.

D'altra banda, amb l'objectiu de respondre a les necessitats particulars de cada municipi i de promoure el treball en xarxa per aconseguir accions i polítiques públiques en favor dels drets humans i de la població refugiada (titulars de drets), s'han realitzat una sèrie d'**assessaments a administracions locals de l'AMB**.

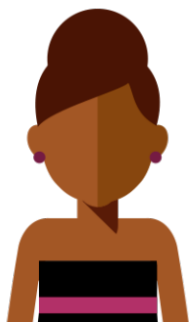
Formació

A la carta

Com a entitat especialista en dret d'asil, la CCAR ha rebut al 2017 diverses **peticions per part d'organismes com universitats o ajuntaments** per realitzar formacions concretes dirigides a un públic especialitzat o personal tècnic.

Aquestes accions tenen un gran impacte, ja que cobreixen **necessitats formatives d'agents que tenen un rol important** en la **detecció** de possibles sol·licitants d'asil i en la seva **acollida i inclusió**, i alhora ofereixen un espai en què resoldre possibles **dubtes concrets** al voltant del desplaçament forçat i de la protecció internacional.

Les formacions s'han focalitzat en temes com el funcionament del sistema d'acollida o els mecanismes de protecció internacional. Han estat impartides per professionals de diverses àrees de la CCAR i han tingut lloc en un àmbit geogràfic extens i descentralitzat; per exemple, en ciutats com ara a Lleida o a Vic.

Integra Train

La CCAR participa des del passat gener en el projecte *Integra Train*, un marc de col·laboració amb unes altres cinc entitats de quatre països més de la Unió Europea –Bulgària, Grècia, Malta i Itàlia. L'objectiu d'*Integra Train* és fomentar la **inclusió i la integració sociolaboral de les dones migrants i refugiades** a la Unió Europea, a través del disseny i la implementació de formacions exhaustives.

La participació de la CCAR en aquest projecte ha ajudat a **visibilitzar la situació de les dones**, que s'enfronten al procés d'integració des d'una posició desigual respecte als homes i presenten unes necessitats específiques, moltes vegades invisibilitzades. Donar resposta a aquestes necessitats representa un repte per als sistemes d'acollida i d'integració dels diferents Estats europeus; en particular, pels que se situen a la costa mediterrània i des del 2012 han vist com incrementava de manera significativa el nombre de persones que hi arriben fugint de conflictes i violacions de drets humans.

Sensibilització

Tallers a escoles primàries i secundàries

Durant l'any 2017 s'han realitzat diversos tallers a escoles primàries i secundàries de Catalunya. Destaquen especialment les activitats impulsades a Sant Boi de Llobregat, Sabadell i el Prat de Llobregat.

A **Sant Boi**, en el marc del projecte de sensibilització que la Comissió impulsa al municipi, s'han fet **34 tallers a 17 escoles** de primària. El públic beneficiari han estat aproximadament **850 alumnes**. Els tallers, que s'han realitzat amb la col·laboració de l'ajuntament de la ciutat, han comptat sempre que ha estat possible amb la participació d'una persona de la CCAR i una persona usuària, que ha compartit el seu testimoni.

Pel que fa a les activitats desenvolupades a **Sabadell**, s'han realitzat **20 xerrades en centres educatius** de la ciutat en el marc del conveni *Compromesos amb les persones refugiades*. Això ha permès la sensibilització de **689 joves**, que han descobert de primera mà la realitat del desplaçament forçat i la necessitat de defensar el dret d'asil no només a través de les dades i reflexions presentades, sinó també a través del testimoni de persones refugiades que han participat a les xerrades.

Al **Prat de Llobregat**, on la CCAR compta també amb un conveni amb l'ajuntament, s'han realitzat fins a **19 xerrades**, que han arribat a **601 estudiants** de centres educatius del municipi.

També s'han realitzat **quatre xerrades en centres educatius d'altres municipis**, com Barcelona o Granollers.

El dret d'asil: totes les persones podem ser refugiades

Sensibilització

Exposició *Diaris il·lustrats*

És una **mostra gràfica dels processos terapèutics i reflexius** que van tenir lloc al taller d'art teràpia organitzat per la CCAR durant el 2011. Fins a **quinze persones d'onze nacionalitats** hi van participar, transformant materials artístics en imatges de la seva situació i la seva història personal.

Aquestes històries són difícils d'explicar. Per això el desig de superació resulta commovedor i inspirador. Alhora, aquestes il·lustracions rebaten discursos de rebuig i discriminació, i **promouen actituds de convivència** i de respecte que faciliten l'acollida digna de les persones refugiades i la seva inclusió a la societat a llarg termini.

Al 2017, aquesta exposició ha format part del catàleg d'oferta d'accions d'educació per al desenvolupament de la Diputació de Barcelona per a municipis de menys de 100.000 habitants. Així, s'ha aconseguit exhibir-la a **set municipis diferents** (Esplugues de Llobregat, Malgrat de Mar, La Llacuna, Olesa de Montserrat, Torelló, Sant Adrià del Besòs i Vilanova i la Geltrú), en espais com biblioteques, centres cívics i equipaments municipals. A més a més, en quatre casos també ha anat acompanyada d'una xerrada sobre el dret d'asil, les persones refugiades i els desplaçaments forçats, que ha servit per aprofundir en les mostres visuals exposades.

Accions adreçades a la ciutadania

La CCAR ha participat al llarg de 2017 en **més de 40 accions de sensibilització** adreçades a la ciutadania de nombrosos municipis catalans. Entre altres, s'han dut a terme xerrades i conferències, s'ha assistit a fires i a cinefòrums, i s'ha col·laborat amb espectacles i jornades solidàries. A través d'aquestes activitats, s'han abordat les temàtiques de l'asil, la immigració, els drets humans i les causes dels desplaçaments forçats.

Des de la CCAR, s'aposta fermament per **formar la societat civil, com a titular de responsabilitats** en la defensa del dret d'asil. Es treballa perquè esdevingui crítica i activa en les mostres de solidaritat envers les persones refugiades, en un sentit que promogui la **transformació social a llarg termini**. Una ciutadania sensibilitzada s'implica en l'eradicació de les causes que provoquen els desplaçaments forçats, duu a terme bones pràctiques de solidaritat envers les persones refugiades i combat els rumors i la desinformació que les perjudiquen.

EL BAIX GUINARDÓ

HABITATGES GENT GRAN MARINA
CARRER TAXDIRT, 28

XERRADA "COMPROMESOS AMB LES PERSONES REFUGIADES: EL NOSTRE ROL EN LA DEFENSA DEL DRET D'ASIL"
DIJOUS 7 DE SETEMBRE A LES 11H, A CÀRREC DE CCAR

BIBLIOTECA GUINARDÓ- MERCÈ RODOREDA
CARRER DE LES CAMÈLIES, 76-80

XERRADA: "LES PERSONES REFUGIADES: MITES I REPTES"
DIMARTS 24 D'OCTUBRE A LES 19H, A CÀRREC DE CCAR

EXPOSICIÓ "DIARIS IL·LUISTRATS DE PERSONES REFUGIADES"
DE CCAR (COMISSIÓ CATALANA D'AJUDA AL REFUGIAT)
DEL 4 AL 17 DE SETEMBRE ALS HABITATGES DE GENT GRAN
DEL 23 D'OCTUBRE AL 4 DE NOVEMBRE A LA BIBLIOTECA
GUINARDÓ - MERCÈ RODOREDA

Participació

Voluntariat

En l'àmbit del voluntariat, **la CCAR ha incorporat 89 persones voluntàries** durant l'any 2017, que han participat en diverses tasques de l'entitat a Barcelona, Sabadell i Sant Boi de Llobregat.

D'aquestes 89 persones, 67 continuaven participant com a voluntàries a 31 de desembre del 2017. Amb la suma de les persones voluntàries més veteranes, la CCAR comptava a finals del 2017 amb un **equip total de 98 persones voluntàries actives**.

Entre els dies 17 i 19 de novembre, **4 voluntàries de la CCAR van participar a la XVII Trobada Estatal de Voluntariat de la CEAR**, que va celebrar-se a Buitrago de Lozoya, poble de la província de Madrid. Allà van compartir experiències i aprenentatges amb altres persones voluntàries de les diferents delegacions de la CEAR i van participar en tallers i xerrades sobre la seva tasca com a part de l'entitat, així com altres qüestions per les quals van manifestar interès.

Participació

Parelles lingüístiques

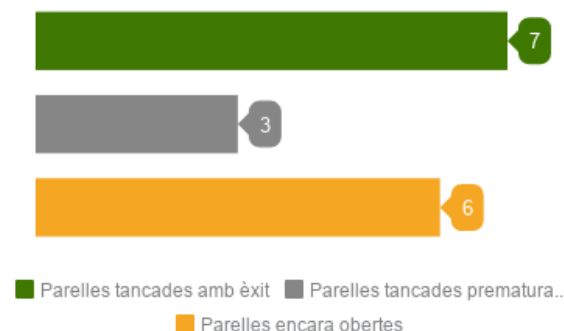
Les parelles lingüístiques són una fórmula que permet establir relacions entre persones usuàries de la CCAR i persones de la societat d'acollida per a l'aprenentatge de l'idioma. Les parelles no només **faciliten la inclusió a través de la llengua**, sinó que permeten vehicular l'**intercanvi de coneixements** entre la cultura de la persona nouvinguda i la de la societat d'acollida.

Durant l'any 2017, es van constituir un total de **16 parelles lingüístiques de castellà**. Se'n van beneficiar 17 persones usuàries de la CCAR (13 homes i 4 dones), ja que en un dels casos no es tractava d'una parella, sinó d'un trio lingüístic. Els països d'origen de les persones usuàries van ser Afganistan (1), Aràbia Saudita (1), Guatemala (1), Pakistan (3), Sàhara Occidental (1), Síria (1), Somàlia (2), Sri Lanka (1) i Ucraïna (6). Del total de parelles de castellà, 7 van ser tancades amb èxit al 2017, 3 es van tancar prematurament i 6 continuaven obertes a finals d'any.

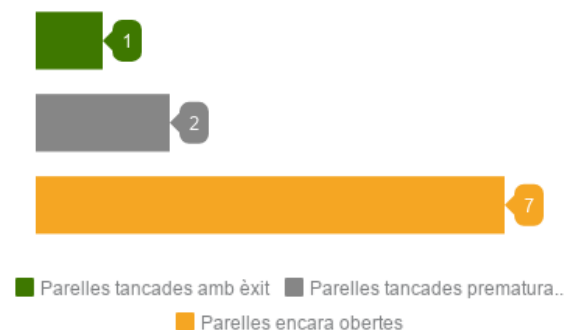
Pel que fa a les **parelles lingüístiques de català**, durant el 2017 se'n van constituir **10**. La iniciativa va beneficiar 4 homes i 6 dones usuàries de la CCAR, procedents d'Algèria (1), Argentina (1), Nigèria (1), Ucraïna (5), Xile (1) i Zimbàbue (1). Del total de parelles de català, 1 va ser tancada amb èxit al 2017, 2 van tancar-se prematurament i 7 continuaven obertes a finals d'any.

Parelles lingüístiques en castellà (evolució)

Parelles lingüístiques en català (evolució)

Participació

Sortides de coneixement de l'entorn

Durant l'any 2017, les persones usuàries de la CCAR van poder participar en un total de **6 sortides de coneixement de l'entorn a Barcelona**:

- Visita a l'Espai Jove Fontana (gener).
- Sortida al Parc de la Ciutadella (març).
- Ruta turística pels barris del Gòtic i el Born (abril).
- Sortida a la platja del Poblenou (juliol).
- Assistència a un partit del FC Barcelona al Camp Nou (novembre).
- Visita al Cosmocaixa (desembre).

Les activitats van comptar amb la participació de 22 persones voluntàries (14 dones i 8 homes) i 144 usuàries (99 homes i 45 dones).

A través del voluntariat de **Sant Boi de Llobregat**, la Comissió va impulsar un total de **9 tallers** de coneixement de l'entorn a la mateixa ciutat d'acollida (en català, castellà i àrab). Aquestes activitats van anar dirigides al conjunt d'usuaris i usuàries que es trobaven acollits en primera fase.

Participació

Mentoria

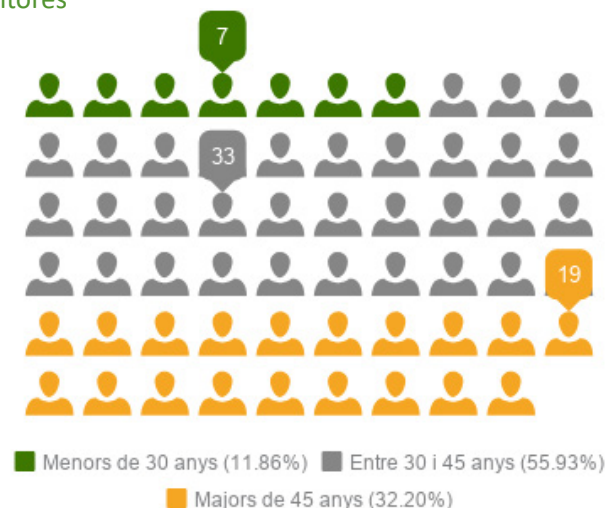
Entre els mesos de setembre i desembre de 2017 la CCAR va iniciar un programa de mentoria, dins del marc del *Programa Català de Refugi*. L'objectiu ha estat **incrementar les oportunitats d'inclusió i inserció laboral** de les persones sol·licitants d'asil, i **promoure la participació ciutadana** en l'acollida de la població refugiada i demandant de protecció internacional.

En general, el projecte ha estat implementat de manera satisfactòria. Se n'han beneficiat un total de **17 persones refugiades i defensores de drets humans i 59 mentors i mentores**.

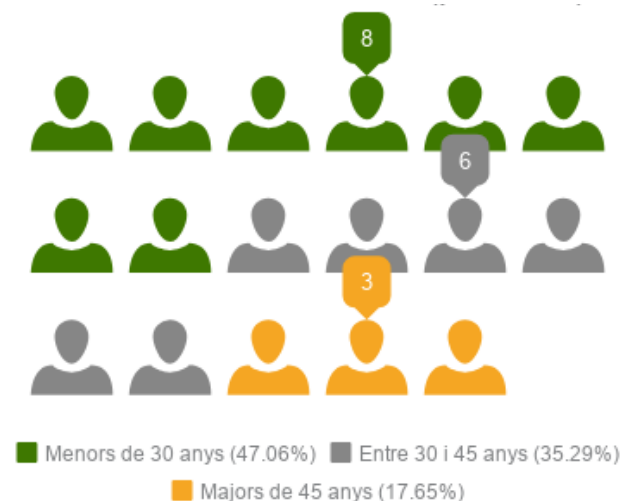
Els **59 mentors i mentores** que han participat en el programa han estat dels municipis de Barcelona, Sabadell, el Prat de Llobregat, Badalona, l'Hospitalet de Llobregat, Cerdanyola del Vallès, Manresa, Granollers i Sant Cugat del Vallès. En el grup, s'observa una **àmplia presència femenina**: 40 dones i 19 homes. Pel que fa a les edats, la franja majoritària és d'**entre 30 i 45 anys** (33 persones).

Entre les **17 persones mentorades**, en canvi, destaca la **presència masculina**. En concret, han estat 13 homes i 4 dones, xifres que connecten amb la masculinitat de l'asil a Espanya. La franja d'edat que engloba més persones mentorades ha estat la de **menys de 30 anys** (8 persones). Pel que fa als països d'origen, han estat molt diversos: Síria (3), Afganistan (2), Colòmbia (2), Ucraïna (2), Veneçuela (2), Costa d'Ivori (1), Marroc (1), Nigèria (1), Palestina (1), Sàhara Occidental (1) i Sri Lanka (1).

Persones mentores
(per edat)

Persones mentorades
(per edat)

CEA(R)

Comissió Catalana
d'**Ajuda al Refugiat**